

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/2630,Uroczystosc-z-okazji-90-rocznicy-odzyskania-niepodleglosci-Bialystok-11-listopad.html>
20.03.2026, 20:06

Uroczystość z okazji 90. rocznicy odzyskania niepodległości – Białystok, 11 listopada 2008 r.

11.11.2008

11 listopada 2008 r. w sali konferencyjnej Oddziału IPN w Białymstoku odbyła się uroczystość upamiętniająca 90. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Organizatorami spotkania z niemal 150 przedstawicielami środowisk opozycji solidarnościowej, kombatantami i Sybirakami z terenu województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego były Instytut Pamięci Narodowej, Narodowy Bank Polski oraz Muzeum Wojska Polskiego. Wśród przybyłych gości był metropolita białostocki JE ks. abp Edward Ozorowski oraz posłowie Józef Klim i Jacek Żalek. Spotkanie prowadził dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku – dr hab. Cezary Kukło. Narodowy Bank Polski reprezentowali: członek Zarządu NBP – Jakub Skiba oraz dyrektor Oddziału Okręgowego Narodowego Banku Polskiego w Białymstoku Józef Modzelewski.

Uroczystość rozpoczęła się od wspólnego odśpiewania hymnu państwowego. Naczelnik OBEP dr Waldemar Wilczewski przedstawił krótki rys historyczny odnoszący się do odzyskania przez Polskę niepodległości i kształtowania się niepodległego państwa pt. „Polaków drogi do Niepodległości”. Prezes Jakub Skiba wręczył złote i srebrne monety, wyemitowane przez Narodowy Bank Polski, osobom, które w sposób szczególny są zaangażowane w upamiętnianie historii Polski i walki o jej niepodległość.

Złotą monetę odebrał Henryk Krzyszczyk z Olsztyna – żołnierz AK na Wileńszczyźnie, więzień łagrów, współzałożyciel miejscowego Związku Sybiraków, współorganizator koła kombatantów NSZZ „Solidarność” w Regionie Warmińsko-Mazurskim.

Srebrne monety otrzymali:

- Marian Chojnowski, współorganizator i członek Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „S” w Łomży, następnie przewodniczący Oddziału w Łomży NSZZ „S” Region Mazowsze
- Kazimierz Czapło, żołnierz AK, internowany przez Sowieców w 1944 r., od 1989 r. wiceprezes Zarządu Okręgu Białystok Światowego Związku Żołnierzy AK,
- Stanisława Dudzińska-Korolkiewicz, działaczka „S” i KPN w latach 1980-1990,
- ks. prof. Tadeusz Krahel, autor prac naukowych opisujących m.in. martyrologię Kościoła katolickiego na Kresach Wschodnich w latach wojny oraz dyktatury komunistycznej,
- Stanisław Marczuk, w latach 1981-1989 przewodniczący Zarządu Regionu Białystok NSZZ „S” oraz podziemnej Tymczasowej Komisji Regionalnej,
- Antoni Michalczyk, żołnierz Narodowego Zjednoczenia Wojskowego. Po 1989 r. Prezes Zarządu Okręgu byłych Żołnierzy NSZ w Białymstoku,
- Halina Olszewska, Sybiraczka, inicjatorka utworzenia struktur Związku Sybiraków w Białymstoku,
- Marianna Popiełuszko, matka ks. Jerzego Popiełuszki,
- Klara Rogalska, Sybiraczka. Od 1988 r. organizatorka i aktywna działaczka Związku Sybiraków, czynnie zaangażowana w budowę w Białymstoku Grobu Nieznanego Sybiraka, sekretarz i prezes Towarzystwa Przyjaciół Grodna i Wilna w Białymstoku,
- Leonard Szydłowski, łącznik, a następnie żołnierz w oddziałach partyzanckich Gabriela

Oszczapińskiego ps. „Dzięcioł” i Leona Suszyńskiego ps. „P-8”,

- ks. Aleksander Smędzik, w 1982 r. kapelan kobiet więzionych w Ośrodku odosobnienia w Gołdapi,

- ks. dr Julian Żołnierkiewicz, kapelan olsztyńskiej „S”, kombatanatów i Sybiraków.

Ponadto złotymi i srebrnymi monetami zostały uhonorowane następujące osoby, które nie mogły przybyć na uroczystości:

- Jan Beszta-Borowski – współtwórca i przewodniczący regionalnych struktur NSZZ „S” Rolników Indywidualnych,

- ks. Eugeniusz Beszta-Borowski, badacz martyrologii duchowieństwa Diecezji Pińskiej w latach II wojny światowej,

- Krzysztof Burek, współtwórca, redaktor naczelny i autor tekstów Biuletynu Informacyjnego ZR Białostok NSZZ „S”, członek podziemnej Tymczasowej Komisji Regionalnej NSZZ „S” (1982-1989),

- Jerzy Klimko, żołnierz AK, w latach 1945-1946 deportowany na tereny ZSRR, od 1989 r. prezes suwalskiego Obwodu Światowego Związku Żołnierzy AK,

- Leopold Stawecki, delegat na I Krajowy Zjazd NSZZ „S”, internowany w stanie wojennym, organizator pomocy charytatywnej osobom represjonowanym. W 1984 r. twórca niezależnej grupy opozycyjnej, wydawca podziemnego pisma „Jutrzenka”,

- Danuta Gulko, współzałożycielka NSZZ „Solidarność” w Olsztyńskich Zakładach Graficznych, więziona w więzieniu w Fordonie, organizatorka pomocy dla członków „Solidarności”,

- Józef Lubieniecki, doradca prawny ZR Warmińsko Mazurskiego NSZZ „Solidarność”, 13 XII 1981

- VII 1982 internowany, 1984 tymczasowo aresztowany za kolportaż,

- Józefa Mielnik, pracownik naukowy, współorganizator NSZZ „Solidarność” w Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie, w stanie wojennym więziona w ZK w Ostródzie, organizator pomocy dla członków „Solidarności”,

- Irena Tyman-Baranowska, łączniczka AK na Wileńszczyźnie, więziona w Poznaniu, aktywna działaczka Fundacji Archiwum i Muzeum Pomorskiego AK oraz Wojskowej Służby Polek w Toruniu.

Po uroczystym wręczeniu monet, w imieniu uhonorowanych podziękowała Klara Rogalska.

Następnie refleksją na temat powinności patriotycznych w wolnej Polsce podzielił się metropolita białostocki abp Edward Ozorowski. Podczas spotkania można było oglądać przygotowaną przez OBEP wystawę pt. „Arcybiskup Romuald Jałbrzykowski”. Na koniec wszyscy uczestnicy uroczystości otrzymali okolicznościowy banknot kolekcjonerski wyemitowany przez NBP oraz najnowszy numer „Biuletynu IPN”.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

foto #3

foto #4